

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

Iurie Diaconu

judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2020 în cauza penală privindu-l pe

Arcea Artiom Xxxxx, născut la
xx xxxxxx xxxxxx, domiciliat în mun. Xxxxx,
str. Xxxxxx xx/xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.02.2018 – 09.12.2019;

Instanța de apel: 14.01.2020 – 25.02.2020;

Instanța de recurs: 03.06.2020 – 21.07.2020.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 09 decembrie 2019, *cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală*, Arcea Artiom a fost condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepsei stabilite prin sentința respectivă și prin sentința Judecătoriei Bălți din 02 octombrie 2014, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din momentul reținerii.

De la Arcea Artiom s-a încasat în beneficiul părții vătămate Burdîco Serghei, suma de 60 390 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Arcea Artiom, la 10 iulie 2017, aproximativ la orele 16.00, acționând din interes material, inducându-l în eroare pe numitul Burdîco Serghei, sub pretextul acordării ajutorului în restituirea permisului de conducere ridicat de către organele de poliție, adică prezentând ca

adevărate unele fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului - posibilitatea de a soluționa astfel de chestiuni, prin comportamentul viclean exprimat față de partea vătămată, ilegal a dobândit de la acesta bani în sumă de 3000 euro, echivalent a 66 600 lei, bani pe care i-a însușit, acțiuni care au produs daune considerabile.

Prin acțiunile sale intenționate, Arcea Artiom a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, ca dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul prevăzut de art. 401 - 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către avocații Aliona Rusnac și Tatiana Guțu în numele inculpatului.

3.1. Avocatul Aliona Rusnac, a solicitat casarea parțială a sentinței, în latura pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

Apelanta a indicat că, instanța de fond nu a luat în considerare motivele invocate de apărare că, pedeapsa penală are mai întâi de toate scopul de corectare a condamnatului, iar corectarea presupune ca scop al pedepsei, conștientizarea de către infractor a celor săvârșite.

Instanța de fond nu a apreciat dacă scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea acesteia, aceasta fiind prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia.

Apelanta a considerat că, instanța de judecată nu a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv de a avea în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei în cadrul cercetării judecătorești și anume, că inculpatul s-a căit sincer, a recunoscut vina, are la întreținere un copil minor, iar prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului va fi restabilită echitatea socială, corectarea și corijarea inculpatului.

3.2. Avocatul Tatiana Guțu a solicitat casarea parțială a sentinței, în latura pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie numită o pedeapsă cu aplicarea art. 90 alin. (11) Cod penal și art. 87 Cod penal, sub formă de amendă.

Apelanta a indicat că, la individualizarea pedepsei conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei, instanța de judecată trebuie să respecte cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Neglijarea unora dintre aceste criterii, constituie temei pentru casarea hotărârii de către instanța ierarhic superioară.

Astfel, a menționat că inculpatul este căsătorit, are la întreținere un copil minor și este în așteptarea celui de al doilea copil, iar până la momentul pronunțării sentinței, acesta o avea la întreținere și pe mama sa. Inculpatul este angajat în câmpul muncii și a recuperat parțial prejudiciul material. Astfel, concluzia instanței de fond, privind aplicarea în privința acestuia a unei pedepse cu închisoarea, este una defectuoasă. Or, acordarea unei posibilități de executare separată a pedepselor penale ar avea un efect mai mare în realizarea scopului pedepsei penale. Iar executarea unei pedepse reale ar putea pune în dificultate și executarea pedepsei penale în latura civilă.

Instanța de fond a individualizat eronat pedeapsa aplicată inculpatului fără a ține cont de prevederile art. 78 alin. (1) Cod penal, cât și de prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, la caz fiind posibilă și aplicarea pedepsei cu amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității, reieșind din gravitatea faptei comise și recunoașterea vinovăției pe deplin de către inculpat.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2020, au fost admise apelurile declarate, casată sentința parțial, în latura pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Arcea Artiom s-a considerat vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepsei stabilite prin sentința respectivă și prin sentința Judecătoriei Bălți din 02 octombrie 2014, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 25 februarie 2020, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei în care inculpatul s-a aflat în arest la domiciliu: 24 ianuarie 2020 – 25 februarie 2020.

Conform prevederilor art. 90¹ Cod penal, din termenul de pedeapsă stabilit, s-a dispus executarea reală a pedepsei închisorii pe un termen de 1 an și 10 luni, iar pentru restul termenului de 1 an și 10 luni, s-a instituit o perioadă de probațiune (după executarea pedepsei cu închisoare) pe un termen de probă de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a consemnat că, instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de Arcea Artiom, apreciind probele examinate, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Colegiul Penal a constatat cu certitudine, că Arcea Artiom a comis infracțiunea imputată și că acțiunile lui au fost corect calificate de către instanța de fond în baza *art. 190 alin. (1) Cod Penal, ca escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale*

obiectului, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul viclean care a produs daune considerabile.

Cu privire la legalitatea pedepsei, instanța de apel a menționat că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, aplicând în privința inculpatului o pedeapsă prea aspră, în raport cu circumstanțele constatate pe caz. Or, numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea integrală a acesteia în penitenciar, depășește limitele unei individualizări juste.

Astfel, instanța de apel a reținut că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, așa cum la 02.10.2014 acesta a fost condamnat prin sentința Judecătorei Bălți, conform căreia i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de probă de 3 ani, iar la 09 iulie 2017 inculpatul fiind încă în termenul de probă a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal.

În situația descrisă mai sus, instanța de apel a conchis ca fiind incidentă situației dispoziția art. 90 alin. (10) Cod penal, iar la stabilirea pedepsei în privința inculpatului a ținut cont de prevederile art. 85 Cod penal, și prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepsei stabilite prin decizia în cauză și prin sentința Judecătorei Bălți din 02 octombrie 2014, i-a aplicat lui Arcea Artiom, pedeapsa definitivă de 3 ani și 8 luni închisoare.

Pe caz, instanța de apel a concluzionat că este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Arcea Artiom ca fiind aspră, iar argumentele aduse în apelurile declarate în circumstanțele constatate pe caz, pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepse mai blânde inculpatului.

În atare împrejurări, ținând seama de recunoașterea vinei și căința sinceră a inculpatului Arcea Artiom, instanța de apel a statuat că nu este rațional ca acesta să execute integral pedeapsa închisorii, situație ce oferă posibilitatea suspendării pedepsei în corespundere cu prevederile art. 90¹ alin. (1) Cod penal.

Astfel, raportând prevederile normei nominalizate circumstanțelor pe caz, ce țin de personalitatea inculpatului, precum și procedura simplificată a judecării cauzei, bazată pe recunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul penal a conchis în privința aplicării prerogativelor art. 90¹ Cod penal în privința executării pedepsei penale aplicate lui Arcea Artiom.

Subsidiar, instanța de apel a notat că, este inacceptabil de a numi inculpatului Arcea Artiom o pedeapsă non-privativă de libertate, după cum se solicită în apelul declarat de avocatul Tatiana Guțu. Or, aplicarea pedepsei cu amendă, solicitată de avocat, este din categoria celor mai blânde pedepse aplicabile persoanei fizice. Însă, personalitatea inculpatului Arcea Artiom, nu creează nici un dubiu de a conchide, că pedeapsa închisorii este unica pedeapsă echitabilă aplicabilă acestuia.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Octavian Bodareu și

invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege, solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Recurentul indică în cerere că, inculpatul Arcea Artiom a mai fost condamnat în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c) și 325 alin. (1) Cod penal, iar infracțiunea din 10 iulie 2017, a comis-o în termen de probă, s-a eschivat de a se prezenta în fața instanței de judecată, fiind anunțat în căutare. La fel, inculpatul nu a restituit prejudiciul cauzat părții vătămate.

Opinează recurentul că, circumstanțele menționate supra caracterizează negativ inculpatul, astfel neexistând temeiuri pentru aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90¹ Cod penal, deoarece prezintă pericol social, nu a tras concluziile necesare și în termenul de probă a comis o nouă infracțiune.

6. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Din punct de vedere procesual, soluția de respingere a recursului declarat în prezenta cauză se bazează pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

În corespundere cu dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, *care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.*

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată. Înainte de a pronunța soluția de respingere a prezentei cereri, instanța a verificat dacă temeiurilor de casare din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală sunt subsecvente circumstanțelor desfășurate de acuzatorul de stat în cererea de recurs, constatând că hotărârea contestată este conformă legii procesual-penale, fără a prezenta vreo lipsă de natură să o afecteze și să genereze desființarea acesteia.

În același punct de analiză, prezintă relevanță specificarea că, instanța de recurs la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra aceluiași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată.

Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei. Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei

instanței de apel, Colegiul Penal lărgit verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Reieșind din solicitarea avansată de acuzatorul de stat în cererea de recurs, Colegiul constată că acesta pledează pentru casarea deciziei instanței de apel prin care sentința a fost casată în latura pedepsei și aplicate prevederile art. 90¹ Cod penal în privința inculpatului Arcea Artiom și menținerea sentinței prin care inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Însă, din argumentele expuse, nu a indicat concret erorile comise de instanța de apel la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Arcea Artiom la aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal în privința acestuia, indicând doar că reieșind din personalitatea inculpatului, în opinia sa, nu există temeiuri pentru aplicarea art. 90¹ Cod penal.

În același timp, se notează că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina lui Arcea Artiom, respectiv în această parte Colegiul penal nu se va expune.

Așadar, verificând actele cauzei, raportat la alegațiile procurorului, Colegiul penal găsește neargumentate criticele acestuia în partea ce ține de individualizarea greșită a pedepsei penale aplicate față de inculpatul Arcea Artiom.

Potrivit celor conținute în decizia instanței de apel, Colegiul Penal constată că, la determinarea cuantumului pedepsei și modului de executare a acesteia, instanța de apel a ținut seama de următoarele împrejurări: inculpatul a recunoscut fapta incriminată prin rechizitoriu și vinovăția sa de comiterea acesteia solicitând examinarea cauzei conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer, a comis o infracțiune mai puțin gravă, conform art. 16 Cod penal, a comis infracțiunea în termenul de probă, a restituit parțial prejudiciul cauzat părții vătămate.

În acest context, Colegiul notează că recurentul a menționat în recursul declarat că inculpatul nu ar fi restituit prejudiciul cauzat părții vătămate, or această afirmație contravine materialelor cauzei penale, prin care se atestă că la 16.01.2020, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”, inculpatul Arcea Artiom a transferat părții vătămate Burdîco Serghei suma de 20 000 lei (f.d. 181), restituind astfel o parte din prejudiciul cauzat acestuia.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei

pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Se notează că, însăși scopul pedepsei penale stipulat în art. 61 Cod penal de legislator, prevede că pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului.

În acest context, urmează de evidențiat că stabilirea sancțiunilor de drept penal este, pe de o parte, o sarcină care îi revine legislatorului, care stabilește pedepsele și celelalte sancțiuni de drept penal prin fixarea unor limite minime și maxime ale acestora, în conformitate cu importanța abstractă a valorii sociale protejate, iar pe de altă parte, o sarcină pe care instanța o realizează în limitele stabilite de lege.

La fel, se specifică că, recurentul invocând eroarea de drept prevăzută de pct. 6), menționează despre faptul că hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cu toate acestea dânsul nu relevă expres ce omisiuni în acest aspect a admis instanța de apel.

Din atare considerente, Colegiul Penal respinge, ca nefondate, alegațiile titularului dreptului de recurs și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora se circumscriu.

Argumentele expuse în recursul declarat, instanța de recurs le apreciază ca nefiind în măsura de a determina intervenția în soluția instanței de apel, fiind declarative și exprimând opinia subiectivă a recurentului, or, doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea blândă, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai aspre.

Subsidiar, Colegiul reține că în cazul depunerii unui recurs în care se solicită anularea deciziei instanței de apel, prin care a fost casată sentința instanței de fond în latura pedepsei și aplicată inculpatului o pedeapsă mai blândă, în condițiile în care sunt invocate anumite erori, însă fără a fi precedate de argumente corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora se circumscriu, admiterea acestuia ar putea genera în mod automat o situație mai gravă pentru inculpat, situație incompatibilă cu dreptul persoanei la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

În virtutea celor expuse și constatând că în cauză există o concordanță deplină între situația de fapt și de drept stabilită de instanța de apel în raport cu argumentele recurentului, nefiind identificate de instanța de recurs prezența erorilor de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi respins, ca inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

d e c i d e :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Arcea Artiom Xxxxx**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțat integral la 20 august 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu